

Kombinerat årsmöte och Johnnie Walkerprovning 9/3 2025

Världen är skvatt galen, det är krig å elände på alldeles för många håll, maktgalna gamla gubbar står i kö för att vrida om världsordningen, gängkriminaliteten frodas och isbjörnarna smyger runt knutarna, vad kan man då göra åt saken, jo kanske lägga märke till att dagarna blir längre, det är faktiskt en lycka som fortfarande är gratis å samtidigt försöka ta vara på stunderna då solen tittar fram... dra fram stolen till en vägg i lä med ett glas whisky och en liten chokladbit i nypan, å om jag får bestämma kanske också vårens första cigarill i mungipan, men alla uppskatter inte tobak så den är valfri.

Man kan även göra som 35 medlemmar i Telge Whiskysällskap gjorde söndagen den 9e mars man droppar in på Ängsgatan 7, förser sig med ett glas vin eller en öl i baren å slår sig ned bland vännerna i lobbyn.

På programmet i kväll står årsmötet och efter det har vi lurat hit Senior Prestige Brand Ambassador Northern Europe samt Keepers of the Quaich **Mikael Lundén** från Diageo för att han med fast hand och whiskykunskaper långt över det vanliga skall för oss åskådliggöra storheten med blended scotch i allmänhet och Johnnie Walker i synnerhet.

På provbrickan har vi inte mindre än 8 glas

Johnnie Walker Gold Label Reserve
nr. 85753 pris. 801kr
Johnnie Walker Blue Label
nr. 88352 pris. 1949kr
Johnnie Walker Black Label 12yo
nr. 88492 pris. 379kr
Johnnie Walker Black Label 12yo Sherry
Finish
nr. 56433 pris. 411kr
Johnnie Walker Platinum Edition 18yo
pris. 940kr

Johnnie Walker Green Label 15yo (Blended
Malt Scotch Whisky)

nr. 85010 pris. 649kr

Johnnie Walker Blue Label Elusive Umami

pris. 3538kr

Johnnie Walker Double Black

pris. 391kr

Kort historik om maltwhisky

Man tror att konsten att destillera kom till Brittiska öarna med munkar på 300-400 talet, på kontinenten destillerades vin men i norr användes öl i stället som kokades i små kopparkittlar i klostren på Irland och i Skottland redan på 600 talet, eller kanske än tidigare. kunskapen om livets vatten läcker småningom ut till "vanligt" folk ute på lantgårdarna å från början lagrades inte destillatet utan man drack den råa kornspriten som den var, Inte för än whiskyn blev en handelsvara så upptäckte man ekens positiva inverkan på den många gånger rätt kantiga spriten.

Whiskybränning var fram till början av 1800 talet en småskalig, hantverksmässig och i många fall illegal syssla men i samband med inrättandet av 1823 års Excise Act förändrades förutsättningarna radikalt, nu legaliseras och industrialiseras verksamheterna och med ångans inträde förändras villkoren helt.

Kort historik om kolonn, patent och Coffey pannan å det som kommer ur dem

Grundtankarna kring fraktionsdestillering (en maskin för kontinuerlig destillation) tillskrivs kemisten, fysikern och vetenskapsmannen Robert Boyle (1627-1691).

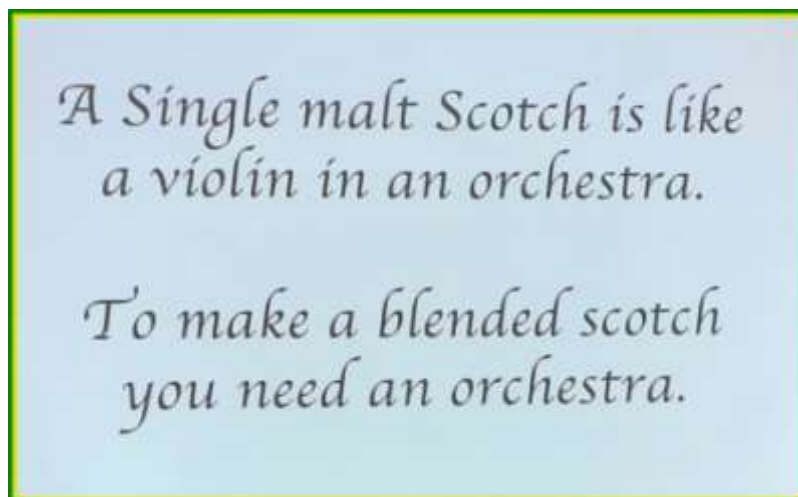
Det är Sir Anthony Perrier (1770-1845) innehavaren av Spring Lane Destilleri i Cork som fortsätter experimentera med fraktionsdestillering och 1822 tar han patent på den första apparaten av det här slaget.

Sex år förflyter innan skotten Robert Stein (1770-1854) inspireras av Perriers uppfinning och konstruerar en helt egen apparat på samma tema, den får namnet patentpannan och driftsätts som den första kolonndestillatorn för framställning av grainsprit i The Cameronbridge Grain Distilleri 1830, Stein har förhoppningen att kunna sälja sin uppfinning men har svårt att hitta riskkapital för att sätta projektet.

Nu tar irländaren och före detta Exiceuppbördsman Aeneas Coffey (1780-1839) vid, han kopierar Steins design och gör några smärre förbättringar av konstruktionen, 1830 tar han ut patentbrev No. 5974 å drar där med Stein vid näsan för uppfinningen är nu hans och kommer var vara känd för eftervärlden som Coffey Pannan.

Jag tänkte här citera vad Per Ellsberger skriker i sitt praktverk **Skotsk whisky**.

Grainwhisky är jämfört med maltwhisky en helt annan och betydligt enklare typ av lagrad industriproducerad råsprit tillverkad av spannmål.

Grainwhisky tillverkas i en oavbruten teknisk process i stora moderna industrianläggningar som till utseendet mest liknar stora oljeraffinaderier eller andra petrokemiska industrianläggningar.

Dessa tekniska destillationsanläggningar är i grunden skilda från de ålderstigna och traditionsbundna destillerier som maltwhisky tillverkas i.

Kan den gode Ellsberger med dessa ord antyda vad han tycker om industrisprit... nåja?

Kort historik om Destilleriet Cardhu eller Cardow som det också hetat.

För att fortsätta historien om Johnny Walker får vi bege oss till gården Cardow i Knockando på den norra stranden av floden Spey, här grundlades Cardhu Distieri illegalt omkring 1811 av lantbrukarna John & Helen Cumming.

Det berättas att när "the gaugers" var ute på spaning efter lönnbrännare i bygden brukade Helen strategiskt ha varm mat på spisen för att uppehålla dem, medan tjänstemännen väl förnöjda satt till bords sprang Helen smidigt ut på baksidan av gårdshuset och hissade en röd flagga, då visste alla kringboende att det åter var hög tid att gömma undan alla kopparpannor och ekfat och förbereda sig på inspektion.

Hur det nu var så ansökte de och erhöll licens för verksamheten 1823 å Johns son Lewis och hans hustru Elisabeth tar över driften av destilleriet 1840, under 1870 talet ökar efterfrågan på Speysidewhisky från blandningsfirmornas sida, Lewis dör dock hastigt 1872 så Elisabeth driver Cardhu Destilleri vidare genom att hon 1884 arrendera granntomten på 1,6 hektar och uppför ett helt nytt destilleri med samma namn på platsen.

Som kuriosa kan nämnas att två av de minst slitna pannorna såldes till en nykomling, (hade bara jobbat på Mortlach i 20 år) en tidigare skomakare vid namn William Grant som höll på att upprätta ett eget destilleri på andra sidan dalen, anläggningen kallade han Glenfiddich. Under 20 år driver Elisabeth och sonen John (de e påhittiga med namn i skotska familjer) driften och så pass framgångsrikt att hon erhölet epitetet "The Queen of the Whisky Trade."

1893 förvärvar blandningsbolaget John Walker & son Limited destilleriet för 20 500 pund, enligt överenskommelsen behåller familjen Cumming ansvaret för driften och John Cumming anställdes som direktör av det köpande bolaget, så genom uppgörelsen blir nu Cardhu officiell nyckelmalt i Johnnie Walkers Blandningar.

Kort historik om blandningsfirman John Walker & son

Den unge John Walker etablerar en livsmedelsbutik med spritlicens i staden Ayrshire i Kilmarnock 1820, man vet inte så mycket om John annat än att han säljer alkohol och gör egna blandningar, när John går ur tiden 1857 tar hans son Alexander över, tio år senare blir den snedställda etiketten med guldtryck upphovsrätts skyddad.

Det var dock inte för än Alexanders son som också heter Alexander kom med i företaget 1888 som Walker & son börjar blir något att räkna med i whiskyvärlden.

1908 illustrerar den populäre serietecknaren Tom Browne den förste "Stridin Man" det vill säga den symboliske galjonsfiguren för varumärket, de har förvaltat sitt pund genom att producera lätta fruktiga blandningar som tilltalar en stor publik världen över.

Alla blandningsfirmor hemlighåller till största delen sina recept för att inte kunna bli kopierade, jag har dock lekt detektiv å slagit i mitt bibliotek å det är inga dåliga destillerier jag hittar, fränsett Cardhu finner jag att Clynelish är en stor leverantör men även Mortlach, Teaninich, Caol ila, Royal Lochnagar, och Glen Ord finns med i buteljerna, det sjätte glaset (Green Label) som var den ända blended malt scotch på brickan innehåller förutom Caol ila även Talisker. Linkwood och Cragganmore allt enligt flaskans etikett, säkerligen har Johnnie Walkers masterblenders tillgång många många fler fat i verktyglådan för att skapa de rätta smakerna...

Jag tyckte kvällen var lyckad i och med att jag nog aldrig skulle köpa hem en Johnny W så fick jag nu ändå chansen att bedöma dropparna, (det är det som är det fina med sällskapet) slutsatsen blev... om jag blev bjuden på ett glas eller två skulle jag säkerligen dricka det med god min men får jag välja finns där många andra betydligt mer prisvärda singel malts som passar väldigt mycket bättre i min gom.

Under kvällen var de fler än jag som blev "Micke" med vår föreläsare, ingen skugga skall falla över honom, han gjorde en stråland presentation även om han inte lyckades omvända just mig, tyvärr var han tvungen att skippa middagen och åka vidare hemåt.

Referat: Anders G. Svantesson

Foto & Layout: Gösta Hallin